

РАССМОТРЕНО

Руководитель ШМО

З.Р.Каждокова

Протокол № 26 от 08 2023г.

СОГЛАСОВАНО

Зам. директора по УВР

Р.Х.Хакунова

Протокол № 26 от 08 2023г.

УТВЕРЖДАЮ

Директор

А.Ю.Тхазеплова

Приказ № 28 от 08 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета
«Литературное чтение на родном
(кабардино-черкесском) языке»
для 4 «Б» класса на 2023-2024 уч.г.

Рабочая программа составлена на основе программы «Школа России»
По УМК «Анэдэльхубзэ» Мэлей Ф.Б.
Нальчик «Эльбрус», 2022г

Учителя начальных классов
Псонуковой Зиты Хасанбиевны
I квал. категория

Анэдэлхубзэмк1э программэм и зэхэлъык1эм щыгъуазэ ухуэзыщ1 1уэхугъуэхэр

Анэдэлхубзэмк1э зэрылажьэпрограммэрзэхэгъуа хъуаш,пэщ1эдзэ классхэм я программэм хуэкл1уэ,Урысей Федерацим щ1эныгъэм схэл1а унафэмипкь итк1э.Епл1анэ классым щ1эс еджак1уэхэр зэреджэтхылъыр: Анэдэлхубзэр 4-нэ класс. Мэлей Ф.Б. –Налшык, «КБР-Медиа»,«Эльбрус»тхылъ тедзап1э,2022г

Къеджэнымк1э ягъуэтын хуей есэныгъэхэр.

Гъеджэгъуэм и япэилъэсныкъуэм. Къызэджэртэмэму къагурыл1уэ,зэхаш1уэ,псалъэхэр зэрыщыту (зэрыпсэуу)кърахыу къеджэн,теувылэгъуэхэр къик1ым елътатаутекъузэныгъэр,макъым зегъэлэтын-гъэлъэхушэныр къагъэсэбэпурэ,еджак1уэхэм къызэджэр зэрызэхаш1ык1ри абы я хушытык1эхэри къагъэлъэгъуэфынхуэдэу.Зэщымыгъуазэтхыгъэмкъызэреджэхуабжьагъырзыдакыкъэмпсалъэ 56-75рэ хуэдизмэхъунуш.

Гъеджэгъуэм и ет1уанэ илъэсныкъуэм.

Ирижэукъеджэнымхуэм –хуэмурэ хуэкл1уэн;тэмэму зэхаш1ык1уэ,зэхаш1уэ,литературнэ псалъэк1эм и мардэхэркъыхалътэфу,абы и шытык1э нэхъыщхьэхэр дагыгъуэ къеджэн.Зыщымыгъуазэ (я мынэл1уасэ) художественнэтхыгъэм къыщегъэк1э,зы дакыкъэмпсалъэ 75-85-рэ хуэдиз и хуабжьагъмэхъунуш.

Тхыгъэм иралэжьыл1энухэр къэл1уэтэныгъэ зэпхар зэпыщ1ар къагурыл1уэфу егъэсэн.

Къызэджэм къил1уатэр езыр –езырукъахутэн (къызэджаммыхьэнэнэхъыщхьэхуэлъырезыхэм я псалъэк1э къэл1уэтэжыфын).Къызэджэмщыщ1 ыхьэхэр мыхьэнэк1э зэрызэпхаркъахутэн,хьыбарым ,статьям и план ягъэувыфы

Анэдэлхубзэр пэщ1эдзэ классхэм щегъэджэнымк1э зэджэ 1уэхугъуэхэм игъээщ1эн хуейуэкъыпэщыткъалэнхэринщ,гугъуш. Анэдэлхубзэряджынырщытынхуейщгъэсэныгъэ и лъэныкъуэк1э нэхъыбэдыдэ къызэф1эзыгъэк1 предмету,еджак1уэхэм я акъылым зиужьынымк1э дэлэпыкъуэгъу ину.Еджак1уэхэр иригъэсэнхуейщ жьэрыл1уатэри тхыбзэри ф1ыуэ къагурыл1уэу,езыхэм я гупсысэхэр гурыл1уэгъуэу ик1и шэрыуэу къэл1уэтэфу.

Зэ еплъыгъуэк1э ц1ыхум шэч къытрехьэ:мыхьэлъ1уэу п1эрэ апхуэдэкъалэнхэр а предметым дежк1э?-жил1уэ.Япэ лъэбакъуэушытынуйозэгъбзэр ц1ыхум дежк1э зищ1ысымрэ абы ц1ыхум къыхуигъэзащ1эмрэ иджыри зэ куууэхэплъэжыныр.

Хэт-бзэ щымыл1амэ,дауэ хъуну п1эрэт жил1уэ махуэкъэсегупсысыр?Ауэ абы уегупсысмэ,нэгум къыщ1ыхьэр гужьегъуэщ.Бзэ щымыл1амэ,ц1ыхуи шылэкъым.Бзэ зимыл1эм ц1ыхук1э еджэркъым.

Ц1ыхур псэушхьэм къыщхьэщык1 зэрыхъурэ ар абы къызэрыщхьэщык1ыу илэ хъуа псори:акъылри,хабзэри,щ1эныгъэри,зэхэщ1эныгъэ лъагэри,псорибзэм кл1уэщ1ылыщ,бзэм къыуегъаш1э,бзэм щогъуэт.Ц1ыхур ебгъаджэ щ1эхъур абы узэрыгурыл1уэбзэ илэщи арщ.Дишколым ц1ык1ухэр шыщ1эт1ысхьэм деж,абыхэм узэрыгурыл1уэ бзэуэ ялэр я анэдэлхубзэрарщ.Бзэ зил1эм а бзэмк1э къэпл1уатэ хъумыхьэнэхэрибгъэдэлъщ.Абы и сэбэпк1э а мыхьэнэхэр абы япэдыдэм,нэхъ гурыл1уэгъуаф1э дыдэм,къыщегъэжъауэ щ1эуэ бгъэдэлъхьэн хуей мыхъуу 1уэхухэр зэф1ок1.

Школымшадж предмету зэрыштытм и лъэныкъуэк1э уеплми,нэгъуэщ1 предмет куэдмнэхърэнэхъ л1эужьыгъуэ куэдк1э къэбгъэсэбэпхъун зыщ1 шытык1э бгъэдэлхъэщанэдэлхубзэм .Бзэр зылъэмыл1эс,ар яджынымтеухуауэузытепсэлтыхьмыхъукуэдбгъуэтынукъым.

Анэдэлхубзэр пэщ1эдзэ классхэмзэрышаджымкуэд къызэф1игъэк1ын хуейщгъэсэнэгъэ и лъэныкъуэк1э.

Художественнэлитературэмщытхыгъэ зэмыл1эужьыгъуэхэм еджак1уэхэр къыщрагъаджэк1э,егъэджак1уэхэм я нэлэ трагъэтынхуейщ а тхыгъэхэм къалуатэ гупсысэнэхъыщхъэхэр ц1ыхухэм ауэсытми къагурылуэн къудеймкъашымынэу,куууэ зыхрагъэщ1эным,зэхэщ1ык1ыгъуэу ик1и гъэхуауэкъеджэныгъэм и бгъэдыхъэк1э нэхъыф1 дыдэхэркъагъэсэбэпу къахуеджээрэ.Щ1эблэр тэмэму гъэсэнэмк1э сэбэпышхуэмэхъухудожественнэлитературэм и тхыгъэ нэхъыф1хэр.Апхуэдэ текстхэмкъеджэныгъэр сыт шыгъуиепхауэщытынхуейщ а текстхэм къалуатэхэр езы еджак1уэхэм я нэгү щ1эк1ыным,езыхэр лэжыгъэ зэмыл1эужьыгъуэхэр зыщек1уэк1 щ1ыплэхэм яшэным.

Природэм,абы и къэхъукъащ1э зэмыл1эужьыгъуэхэм ятеухуатекстхэряджынриезыприродэм хыхъэным,к1элъыплъыныгъэхэм,гъэунэхуныгъэхэм нэхъепхауэщытынырщнэхъкъэзэгъыр.

Еджак1уэхэр сыт хуэдэтхыгъэхэмкъеджэуштытми,акъеджэныгъэм къыдэк1уэу лэмал имылэу ягъэзэщ1эн хуейщбзэмзиужьыным хуэунэт1а лэжыгъэ зэмыл1эужьыгъуэхэр.

Бзэм зиужьынымк1э мыхъэнэ ин илэщ еджак1уэхэр природэмрэобществэмрэ к1элъыплъыным ик1и абы щалъагъухэр къалуэтэжыным егъэлэжыным.

Тхэк1э тэмэмым щелэжък1и,грамматикэмк1э материалыршаджым дежи,еджак1уэхэм рассказы зэхалхъэхэм,зэхалхъэуятххэмхуэдиззэхалхъэн ик1и ятхынхуейщ.

Еджак1уэхэм езыхэм я нэгү щ1эк1а зэгүэрым е къызэджахэмтеухуауэ рассказ щызэхалхъэк1э е зэгүэр къыщалуэтэжк1э,псалъэхэр тэмэму,зышыхуей щ1ыплэм деж ирихъэл1эу къагъэсэбэпыфуссэн хуейщ.Абык1э куэд къызэф1агъэк1ынуш зэрыштытынхуеймхуэдэушчымытукъащтатекстхэмелэжыным,псалъэухарзэхалхъэрейуэрэщыты нми,псалъэухамыубгъуахэрубгъуа ящ1ыным.

Тхылькъеджэныгъэм къыдэк1уэу еджак1уэхэм гук1э зрагъэщ1эн хуейщпрозэмщыщпычыгъуэхэр,усэхэр.Апхуэдэу гук1э зрагъэщ1эну материалхэр еджак1уэхэм гук1э зрагъэщ1эну материалхэр еджак1уэхэм ауэсытми «гук1э зэвгъащ1э»,-жалэу иратк1э зэф1эк1ыну лэмал илэжыым.Япэ щ1ык1э еджак1уэхэр егъэсэнхуейщ гук1э зрагъэщ1эну тэмэму тхыльымк1э къеджэфу.

Гук1э зрагъэщ1эну материалымпсалъэ гурылуэгъуейуэ хэтпсорияпэ щ1ык1э еджак1уэхэм лупщ1 дыдэу гурагъэлуауэ щытынхуейщ.

Еджак1уэхэр егъэсэнхуейщ къадэмылэпыкълуауэ,езыр-езыру тхыльыркъагъэсэбэпыфу.Тхыльым къагурымылуэ псалъэ щрихъэл1эмэ,ар псалъалэжмкъыщагъуэтын щхъэк1э,еджак1уэхэр псалъалэжм нэлуасэ хуэщ1ын хуейщ.Къагурымылуэ псалъэхэр къыхатхык1ыу абыхэмк1э ахэр егъэджак1уэм еупщ1у,абы и жэуапхэрезыхэмятхапсалъэхэмпатхэу.Апхуэдэлэжыгъэм еджак1уэхэр псалъалэжкъагъэсэбэпынымхуигъэхъэзырынущ.

Программэм и зэхэлъык1эр (сыхьэт 51)

Юэры1уатэ (сыхьэт 5) Л1ымрэ жыгымрэ. Пц1ашхьуэ ц1ык1у. Мыщэ и кьуэ Батыр Хэт и хьуп1э?

Бжыыхьэдышафэ (сыхьэт 6) Пхьэхуейжыг. Кьардэн Б. Тхьэмпэпыхужыгьуэ. Бжыыхьэпэ. Тхьэгьээзит З. Бжыыхьэркьыхьаш. Хьэкьун И. Iэмал. Кьагырмэс Б. Зэджаркьэпщыгэжын. Бжыыхьэ. Хьэлупэ Дж. Дипроектхэр.

Щ1ымахуэ (сыхьэт 6) Щ1ымахуэм. Налозаур. Щ1ымахуэ. Уэрзэй А. Льэрыжэ. Журт Б. Илъэсыщ1э. Кьагырмэс Б. Щ1ымахуэ пхьэщхьэмыщхьэхэр. Джэгуными п1алъэ и1эщ. Уэзы М.

Зэныбжьэгьугьэ (сыхьэт 6) Iэпэзадэ. Налозаур. Т1ум т1у хэплъэхьэмэ...Бозий Л. Ныбжьэгьу уилэну ухуеймэ... Сыт джэдумшханэужь зыщ1итхьэщ1ыр? Шэджыхьэщ1э Хь. Щихум и жэуап. Кьагырмэс Б.. Дыгьэц1ык1у. Ацкьан Р.

ДиХэкур (сыхьэт 6) Хьерлы зыгьэп1ейтейр. БозийЛудин. Дэшхуейтхьэмпэ. ХьэхСэфарбий. Сыадыгэщ. Iэщ1ыж Б. Си Хэку, уэраш си гьащ1эр! Хьэнфэн А. Адэжь щ1ыналъэ. Джэдгьэф Б. Дипроектхэр.

Гьатхэ (сыхьэт 6) Гьатхэ. Щоджэнц1ык1у А. Гьатхэпэ.Гьубжокьуэ Л. Гьатхэтеплъэгьуэхэр. Щоджэнц1ык1у Iэдэм. Анэ. Мыкьуэжь А. Кьуршпсыдзэ. Кьуэдзокьуэ Л. Мэздохутырхэр. Елчэпар А.

Щремы1э зауэ! (сыхь.3) Мишэ и анэркьыгьуэтыжащ. Щомахуэ А. Сурэт. Бицу А. Бжыыхьэмэзымкьыщыхьуар. Налоз.

Пэзушхьэхэмрэ кьэк1ыгьэхэмрэ(сыхьэт 5) Си1эщ сэжыг ц1ык1у. Балъкьыз Б. Мэзым. Журт Б. Письмо. Бахьсэн Ф. Щыхь хьэщ1э. К1уант1э I. Дэтхэнэрнэхьльагэ?

Сабнигьуэм и лъахэ (сыхьэт 5) Блулэ. Кьуэдзокьуэ Л. Кьалэдэс. КьэжэрХь. Лъапсэбыдэ. ПонэщХь. Нэмыс. ДжаурджийХь. Кхьы1э, и1э. Iутыж Б. Гушэкьуапэ.Мэлей Ф.

Гьэмахуэ (сыхьэт 3) Бжьа1уэм. Аукьан Р. Мэрак1уэхьэ. КьуныжьХь. Гьэмахуэ. Тхьэмокьуэ Б.

Анэдэлхүбээмжлэ календарнэ-темэтическэ план(4 кл.)

№	Уроким и темэр.	Унэ лэжь.	Сыхь. бжыгь.	Шеклүэ клынур	Шеклүэ клар.
	Іуэрылуатэ (сыхьэт 5)				
1	Лһымрэ жыгымрэ.	Нап.6-8	1		
2	Пцлащхуэ цлыкү.	Нап.9-11	1		
3	Мыщэ и кьуэ Батыр (1 ыхьэ).	Нап.11-18	1		
4	Мыщэ и кьуэ Батыр (2 ыхьэ)	Нап.18-30	1		
5	Хэт и хьуплэ?	Нап.30-33	1		
	Бжыхьэдышафэ (сыхьэт 6)				
6	Пхьэхуейжыг. Кьардэн Б.	Нап.41-42	1		
7	Тхьэмпэпыхужыгьуэ.	Нап.43-44	1		
8	Бжыхьэпэ. Тхьэгъэзит 3. Бжыхьэркьихьаш.Хьэкьун И.	Нап.45-47	1		
9	Іэмал. Кьагьырмэс Б.Зэджаркьэпщытэжын.	Нап.48-50,53	1		
10	Классцлэб лэжыгьэ.Бжыхьэ. Хьэлупэ Дж.	Нап. 50-51	1		
11	Дипроектхэр.	Нап.53-54	1		
	Щымахуэ (сыхьэт 6)				
12	Щымахуэм. Налозаур.	Нап.56-58	1		
13	Щымахуэ. Уэрзэей А.	Нап.59	1		
14	Льэрыжа, Журт.Б.у.	Нап.60-62	1		
15	Ильэсыщлэ. Кьагьырмэс Б.	Нап.63	1		
16	Щымахуэ пхьэщхьэмыщхьэхэр.	Нап.64-66	1		
17	Джэгуными плалэ илэщ. Уэзы М.	Нап.66-68	1		
	Зэныбжыэгьуэ(сыхьэт 6)				
18	Іэпэзадэ. Налозаур.	Нап.73-77	1		
19	Тлум тлу хэплээхьэмэ...Бозий Л.	Нап.78-81	1		
20	Ныбжыэгьу уилэну ухуеймэ...	Нап.81-83	1		
21	Сыт джэдумшханэужь зыщлитхьэщлэр? Шэджыхьэщлэ Хь.	Нап.84-86	1		
22	Щихум и жэуап. Кьагьырмэс Б.Зэджаркьэпщытэжын.	Нап.87-89, 93	1		
23	Классцлэб лэжыгьэ. Дыгъэцлыкү. Ацкьан Р.	Нап.90-91	1		
	ДиХэкур (сыхьэт 6)				
24	Хьерлы зыгъэплейтейр. БозийЛудин.	Нап.95-97	1		
25	Дэшхуейтхьэмпэ. ХьэхСэфарбий.	Нап.98-100	1		
26	Сыадыгэщ. Іэщлэж Б.	Нап.101-104	1		
27	Си Хэку, уэращ си гьащлэр! Хьэнфэн А.	Нап.105	1		
28	Адэжь щыналэ. Джэдгъэф Б.	Нап.106-107	1		
29	Дипроектхэр.	Нап.109	1		
	Гьатхэ (сыхьэт 6)				
30	Гьатхэ. Щоджэнцлыкү А.	Нап.113-114	1		
31	Гьатхэпэ.Гьубжокьуэ Л.	Нап.115	1		
32	Гьатхэтеплээгьуэхэр. Щоджэнцлыкү Іэдэм.	Нап.116-117	1		
33	Анэ. Мыкьуэжь А.	Нап.118-119	1		
34	Кьуршпсыдзэ. Кьуэдзокьуэ Л.	Нап.120-121	1		
35	Мэздохутырхэр. Елчэпар А.	Нап.121-123	1		
	Щремылэ зауэ! (сыхь.3)				
36	Мишэ и анэркыгьуэтыжащ. Щомахуэ А.	Нап.127-131	1		
37	Сурэт. Бицу А.	Нап.132-133	1		

38	Бжыхьэмэзымкыпщыхуар.НалоЗ.	Нап.134-136	1		
	Пезушхьэхэмрэ кьэк1ыгьэхэмрэ(сыхьэт 5)				
39	Силэщ сэжыг ц1ык1у. Балъкыыз Б.	Нап.143-144	1		
40	Мэзым. Журт Б.	Нап.144-147	1		
41	Письмо. Бахьсэн Ф.	Нап.148-150	1		
42	Щыхь хьэщ1э. К1уант1э I.	Нап.151-153	1		
43	Дэтхэнэрнэхьлягэ? Зэджаркьэпщытэжын.	Нап.154-155, 157	1		
	Сабнигъуэм и лъахэ(сыхьэт 5)				
44	Блулэ. Къуэдзокъуэ Л.	Нап.161-162	1		
45	Къалэдэс. КъэжэрХь.	Нап.163-164	1		
46	Лъапсэбыдэ. ПонэщХь.	Нап.165-166	1		
47	Нэмыс. ДжаурджийХь. Кхьы1э, и1э. Iутыж Б.	Нап.167-168	1		
48	Классц1ыб лэжыгьэ.Гущэкъуапэ. Мэлей Ф.	Нап.170-171	1		
	Гъэмахуэ (сыхьэт 3)				
49	Бжьа1уэм. Аукъан Р.	Нап.175-176	1		
50	Мэрак1уэхьэ. КъуныжХь.	Нап.177	1		
51	Гъэмахуэ. Тхьэмокъуэ Б.	Нап.178-179	1		

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ

СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП

Сертификат 176382614773150070335747769939328150673109022218

Владелец Тхазепова Асият Юрьевна

Действителен с 18.04.2023 по 17.04.2024